

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-3-10 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 10-19/241-95
Karar Tarihi : 25.2.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA,

B. RAPORTÖRLER: Burak BÜYÜKKUŞOĞLU, Neyzar MENTEŞOĞLU

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Serdar DİNÇ
Fakülte Cad. 25/A Çamlık / Denizli

20 **D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILAN:**

Migros Ticaret A.Ş.
Turgut Özal Caddesi No:12 34758 Ataşehir/ İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Migros Ticaret A.Ş.'ye ait Migros ve Tansaş mağazalarında her sene yılbaşı döneminde satışa sunulan ve içerisinde alkollü içecek, sigara ile çeşitli yiyecekler bulunan yılbaşı sepetlerinin fiyatlarının maliyetinin altında olduğu, bu nedenle benzer ürünleri satan diğer mağazaların faaliyet göstermesinin zorlaştığı iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle, Migros Ticaret A.Ş. (Migros)'ye ait Migros ve Tansaş mağazalarında her sene yılbaşı döneminde satışa sunulan ve içerisinde alkollü içecek, sigara ve yiyecek çeşitlerinin yer aldığı yılbaşı sepetlerinin maliyetinin altında fiyatlandırıldığı, bu nedenle benzer ürünleri satan diğer mağazaların satışlarının yılbaşında % 50 oranında azaldığı, hatta bu mağazaların faaliyet gösteremez hale geldikleri belirtilerek, konu hakkında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 11.01.2010 tarih ve 266 sayılı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 20.1.2010 tarih ve 2010-3-10/İİ-10-BB sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 6.1.2010 tarih ve 10-01/15-M sayılı toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 17.2.2010 tarih ve 2010-3-10/ÖA-10-BB sayılı Önaraştırma Raporu 19.2.2010 tarih ve REK.0.07.00.00-110/60 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-19 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda; dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Şikayet Konusu Teşebbüs: Migros Türk Ticaret A.Ş. (Migros)

60 Gıda ve tüketim maddelerini belediye kontrolü altında üreticiden temin ederek bu ürünleri tüketiciye ulaştırma amacıyla 1954 yılında kurulan teşebbüs, 1975 yılında çoğunluk hisselerinin devri ile Koç Holding'in kontrolüne geçmiştir. 13.3.2008 tarih ve 08-24/240-76 sayılı Rekabet Kurulu Kararı ile de teşebbüs, Koç Holding tarafından Moonlight Capital S.A. unvanlı, menşei Lüksemburg olan bir yatırım şirketine devredilmiştir. Migros yurtiçinde Migros, Tansaş, Şok, Macrocenter, Kangurum formatları ile organize perakende sektöründe faaliyet göstermektedir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

70 Başvuru sahibi, Migros ve Tansaş tarafından yılbaşı sepeti adı ile satışa sunulan ve içinde alkollü ve alkolsüz içecekler, sigara, çikolata, kahve, çay, bisküvi, puding gibi çeşitli ürünlerin yer aldığı paket için belirlenen fiyatın, bu ürünlerin toplam maliyetinin altında olduğunu iddia etmektedir. İddia sahibi, sepette yer alan ürünlerden sadece alkollü içecek ve sigara satış fiyatları toplamının, tüm sepete ödenen bedelden daha yüksek olduğunu belirterek sepet fiyatının, ürünlerin piyasa fiyatlarından %200-300 daha ucuz olduğunu ifade etmiştir.

80 4054 sayılı Kanun'un "hâkim durumun kötüye kullanılması" başlıklı 6. maddesi, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasını yasaklamaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında değerlendirilen kötüye kullanma hâllerinden biri de "yıkıcı fiyatlandırma"dır. Yıkıcı fiyatlandırma, hâkim durumdaki teşebbüsün rakiplerini pazar dışında bırakmak amacıyla bilinçli olarak fiyatlarını maliyetin altında tutması şeklinde gerçekleşir. Rakipler pazardan dışlandıktan sonra hâkim durumdaki teşebbüs fiyatlarını artırarak yüksek karlar elde edebilecek ve böylece yıkıcı fiyatlama yaptığı dönemdeki zararını telafi edebilecektir.

90 Rekabet hukuku literatüründe, bir eylemin yıkıcı fiyatlandırma olarak nitelendirilebilmesi için dört unsurun varlığı aranmaktadır. Bu unsurlar;
- eylemi gerçekleştiren teşebbüsün ilgili pazarda hâkim durumda bulunması,
- teşebbüsün söz konusu ürünü/ürünleri maliyetin altında fiyatlandırarak satması,
- bu fiyatlandırma politikasının piyasadaki diğer teşebbüsleri piyasa dışına çıkarma amacı taşıması ya da piyasada bu tür bir etki yaratması ve uzun süreli olması,
- rakipler piyasa dışına itildikten sonra ise fiyatın artırılmasıyla normalüstü kâr ve dolayısıyla söz konusu zararı telafi etme imkanı sağlayacak olan pazara giriş engellerinin mevcudiyetidir.

Başvuruda belirtilen eylemin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlâl olarak değerlendirilebilmesi için yukarıda sayılan dört unsurun bir arada bulunması gerekmektedir.

- 100 Yukarıda sayılan ve “yıkıcı fiyat” uygulaması için gerekli olan unsurlardan ilki, şikâyete konu teşebbüsün yıkıcı fiyatın yaşandığı ilgili pazarda hâkim durumda olmasıdır. 13.3.2008 tarih ve 08-24/240-76 sayılı Kurul Kararında Migros’un Türkiye perakende pazarında sahip olduğu pazar payının %..... olduğu belirtilmiştir. Bu bilgi ışığında Migros’un Türkiye genelinde hakim durumda olduğu ileri sürülemez ise de perakende pazarında coğrafi pazarın dar tanımlanması gerekliliğinden hareketle, Migros’un Denizli’deki pazar payının bilinmesi gerekmektedir. Ancak teşebbüs Denizli perakende pazarında hakim durumda olsa dahi, Migros’un maliyet altında yaptığı satışların yıkıcı fiyatlandırma olarak değerlendirilebilmesi için, bu satışların piyasada etki doğuracak şekilde uzun bir süre devam etmesi ve teşebbüsün rakiplerini piyasa dışına itme amacı taşıması gerekmektedir.
- 110

Şikayete konu iddia, Migros’un yılbaşı döneminde satışını yaptığı “yılbaşı sepeti” isimli pakete yönelik olup, bu ürünün satışları yalnızca yılbaşı öncesi dönemle sınırlı kalmıştır. Nitekim Migros’un internet satış kanalı olan www.kangurum.com.tr sitesi incelendiğinde de bu ürünün mevcut durumda stoklarda yer almadığı görülmektedir. Bu nedenle, kısıtlı bir süre ve stoklardaki ürün ile sınırlı olan bu paket satışının, başvuruda iddia edildiği üzere rakipleri piyasa dışına çıkarma amacı ya da etkisi bulunmadığı kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla, şikayete konu eylem yıkıcı fiyatlandırma olarak değerlendirilebilmesi için gerekli unsurları taşımamaktadır.

120

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.